

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsy Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

28 серпня 2024 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабица В.В., Кучеренка В.О., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно К., –

ВСТАНОВИЛА:

10 червня 2024 року до КДКА Закарпатської області надійшла окрема ухвала судді Теофіпольського районного суду Хмельницької області Самойловича А.П. від 29.11.2023 у справі №685/508/21, в якій наводяться відомості щодо неналежної поведінки адвоката К.

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 09.07.2024 стосовно адвоката К. порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши Гончарова В.В., який доповів матеріали дисциплінарної справи, та дослідивши матеріали цієї справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

За даними Єдиного реєстру адвокатів України адвокат К. здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва №_____, виданого _____ Радою адвокатів Львівської області згідно з рішенням від _____ №_____.

У вказаній окремій ухвалі судді Самойловича А.П. вказується, що Теофіпольським районним судом Хмельницької області розглядалася цивільна справа №685/508/21 за об'єднаними в одне провадження позовами адвоката К. в інтересах позивачки Б., яка, своєю чергою, діє в інтересах малолітньої Б. (постраждалої у ДТП), до ПАТ «НАСК «ОРАНТА» про стягнення страхового відшкодування, пов'язаного з заподіяною моральною шкодою в розмірі 360 000,00 грн., пов'язаного з втратою годувальника в розмірі 216 000,00 грн., пов'язаного з стійкою втратою працездатності в розмірі 108 000,00 грн., пов'язаного з заподіяною моральною шкодою в розмірі 5 400,00 грн., а також про стягнення витрат на правничу допомогу в загальній сумі 15 000,00 грн., з яких 9 000,00 грн. і 6 000,00 грн. за кожен з позовів відповідно. Разом з вказаними позовами суду надані договори від 15.01.2021 №254/4118/18 та №ЗД4/4119 про надання професійної правничої допомоги у вказаній вище цивільній справі, укладені між позивачкою Б. та Адвокатськи об'єднанням «_____», членами якого є адвокат К. і адвокат М.

04 жовтня 2021 року представники сторін у даній справі уклали мирову угоду, у затвердженні якої суд відмовив, оскільки за її умовами одержувачем страхового відшкодування було зазначено не позивачку Б., ні малолітньої постраждалої Б., а представника цієї позивачки М., діючого на підставі довіреності, посвідченої 09.03.2021 старостою Теофіпольської селищної ради Хмельницького району Хмельницької області за №13.

21 грудня 2021 року представник позивачки адвокат К. звернувся до суду з заявами про залишення позовів без розгляду, мотивуючи їх тим, що спір між сторонами врегульовано у позасудовому порядку. При цьому, ПАТ «НАСК «ОРАНТА» надало суду копії двох угод від 13.12.2021, укладених між цим ПАТ і адвокатом К. від імені позивачки Б., про припинення зобов'язання переданням відступного, згідно з умовами однієї із них сторони визначили загальну суму страхового відшкодування в розмірі 240 000,00 грн., а згідно з умовами другої із них сторони визначили загальну суму страхового відшкодування в розмірі 113 400,00 грн. Також ПАТ «НАСК «ОРАНТА» надало суду копії відповідних платіжних документів, згідно з якими воно перерахувало М. 240 000,00 грн. та 113 400,00 грн. на виконання вказаних угод про припинення зобов'язання переданням відступного.

З пояснень позивачки Б. та з наданої АТ КБ «ПриватБанк» виписки по її рахунку слідує, що М. з отриманих від ПАТ «НАСК «ОРАНТА» грошових коштів в загальній сумі 353 400,00 грн. перерахував позивачці Б. лише 247 380,00 грн.

У зв'язку з відсутністю доказів отримання позивачкою Б. страхового відшкодування у повному обсязі ухвалою суду від 22.03.2023 заяву її представника – адвоката К. про залишення позовів без розгляду задоволено частково, а саме залишено без розгляду позов в частині стягнення страхового відшкодування в сумі 247 380,00 грн.(у сумі фактично отриманої позивачкою), та продовжено розгляд справи в частині позовних вимог про стягнення 118 020,00 грн. та стягнення витрат на правову допомогу.

Рішенням суду від 21.11.2023 на користь позивачки Б. стягнуто страхове відшкодування в сумі 118 020,00 грн. та витрат на правову допомогу в сумі 15 000,00 грн.

Суддя вважає, що поведінка адвоката К., який усупереч вимогам п.36.4 ст.36 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» у вказаних вище мировій угоді від 04.10.2021 та угодах від 13.12.2021 про припинення зобов'язання переданням відступного зазначив одержувачем страхового відшкодування не позивачку Б., а іншого її представника М., можуть свідчити про спрямованість дій адвоката К. на отримання додаткового і непередбаченого договором про надання правової допомоги гонорару за рахунок суттєвого зменшення суми належного до виплати позивачці Б. страхового відшкодування, а відтак порушення прав малолітньої постраждалої Б.

У зв'язку з цим суддя ініціює питання щодо дисциплінарної відповідальності вказаного адвоката.

До окремої ухвали судді Самойловича А.П. додані певні матеріали цивільної справи №685/508/21 і копії судових рішень у цій справі на підтвердження доводів такої окремої ухвали.

Адвокат К. надав дисциплінарній палаті письмові пояснення, суть яких з приводу порушених в ухвалі судді Самойловича А.П. зводиться до того, що в його діях відсутні ознаки неналежного виконання професійних обов'язків та порушення будь-яких законодавчих вимог.

Вказує, що положеннями п.35.2 ст.35 і п.36.4 ст.36 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» передбачено можливість виплати страхового відшкодування як безпосередньо потерпілому, так і іншій уповноваженій особі на підставі відповідних документів, зокрема і на підставі довіреності.

Оскільки позивачка Б. довіреністю від 09.03.2021 уповноважила М. представляти її інтереси та інтереси постраждалої Б., у тому числі і з правом отримання грошової компенсації за спричинену шкоду, він (адвокат К.) правомірно зазначив М. одержувачем страхового відшкодування у мировій угоді від 04.10.2021 та угодах від 13.12.2021 про припинення зобов'язання переданням відступного.

Дослідивши матеріали дисциплінарної справи і оцінивши доводи, викладені в окремій ухвалі судді Самойловича А.П. та у письмових поясненнях адвоката К., Дисциплінарна палата приходять до таких висновків.

Матеріалами дисциплінарної справи підтверджені наступні обставини.

Теофіпольським районним судом розглядалася цивільна справа №685/508/21 за об'єднаними в одне провадження позовами адвоката К. в інтересах позивачки Б., яка, своєю чергою, діє в інтересах малолітньої Б.(постраждалої 07.01.2021 у ДТП), до ПАТ «НАСК «ОРАНТА» про стягнення страхового відшкодування, пов'язаного з заподіяною моральною шкодою в розмірі 360 000,00 грн., у зв'язку з втратою годувальника в розмірі 216 000,00 грн., у зв'язку з стійкою втратою працездатності в розмірі 108 000,00 грн., у зв'язку з заподіяною моральною шкодою в розмірі 5 400,00 грн., а також про стягнення витрат на правничу допомогу в загальній сумі 15 000,00 грн., з яких 9 000,00 грн. і 6 000,00 грн. за кожен з позовів відповідно.

Представництво інтересів позивачки Б. у даній справі №685/508/21 здійснював адвокат АО «_____» К. на підставі укладених цією позивачкою і даним АО договорів від 15.01.2021 №254/4118/18 та №3Д4/4119 про надання професійної правничої допомоги.

До матеріалів справи також було надано копію довіреності, посвідченої 09.03.2021 старостою Теофіпольської селищної ради Хмельницького району Хмельницької області за №13, згідно з якою громадянка Б. уповноважила М. представляти її інтереси та інтереси малолітньої Б. по факту ДТП, яка мала місце 07.01.2021.

Цією довіреністю громадянка Б. надала М. ряд прав для здійснення представництва її інтересів і інтересів малолітньої Б., зокрема і право на ініціювання та отримання грошової компенсації за спричинену вказаною ДТП шкоду для подальшої передачі або перерахування цієї компенсації довірительці, тобто громадянці Б.

Під час розгляду вказаної цивільної справи №685/508/21 представники сторін врегулювали спір у позасудовому порядку шляхом укладення між ПАТ «НАСК «ОРАНТА» і адвокатом К. від імені позивачки Б. мирової угоди від 04.10.2021, у затвердженні якої суд відмовив, а згодом шляхом укладення двох угод від 13.12.2021 про припинення зобов'язання переданням відступного, згідно з якими визначили належне до виплати позивачці Б. страхове відшкодування у загальній сумі 353 400,00 грн.

В цих договорах і угодах одержувачем страхового відшкодування був зазначений представник позивачки Б. – М.

У відповідності до умов вказаних угод від 13.12.2021 вказані грошові кошти у повному обсязі ПАТ «НАСК «ОРАНТА» сплатило на банківський рахунок М.

З отриманих від ПАТ «НАСК «ОРАНТА» грошових коштів в загальній сумі 353 400,00 грн. М. перерахував позивачці Б. 247 380,00 грн., що стверджується наданими судом поясненнями цієї позивачки та наданою судом АТ КБ «ПриватБанк» випискою по її рахунку.

У суді позивачка Б. зазначила, що за умовою представництва її інтересів в суді у даній справі її представники заявили вимогу про виплату їм гонорару у розмірі 30% від суми отриманого страхового відшкодування. При цьому, вона подала суду заяву про відсутність у неї жодних претензій до своїх представників.

Надаючи оцінку поведінці адвоката К., Дисциплінарна палата виходить з наступного.

З вказаної вище довіреності, посвідченої 09.03.2021 старостою Теофіпольської селищної ради за №13, громадянка Б. уповноважила М. представляти її інтереси та інтереси малолітньої Б. по факту ДТП, яка мала місце 07.01.2021.

Положеннями статті 1000 Цивільного кодексу (ЦК) України визначено, що за договором доручення одна сторона (повірений) зобов'язується вчинити від імені та за рахунок другої сторони (довірителя) певні юридичні дії. Правочин, вчинений повіреним, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки довірителя.

Згідно з ст.1003 ЦК України у договорі доручення або у виданій на підставі договору довіреності мають бути чітко визначені юридичні дії, які належить вчинити повіреному. Дії, які належить вчинити повіреному, мають бути правомірними, конкретними та здійсненими.

З урахуванням наведених обставини і таких норм ЦК України Дисциплінарна палата визнає, що між Б. і М. виникли відносини доручення, оформлені згаданою довіреністю від 09.03.2021, посвідченою старостою Теофіпольської селищної ради за №13, а відповідно до умов цієї довіреності М. уповноважений отримувати належне Б. і Б. страхове відшкодування у шкоду, спричинену внаслідок ДТП, яка мала місце 07.01.2021.

Статтею 1004 ЦК України встановлено, що повірений зобов'язаний вчиняти дії відповідно до змісту даного йому доручення.

За приписами ст.1006 ЦК України повірений зобов'язаний, серед іншого, надати звіт про виконання доручення та негайно передати довірителеві все одержане у зв'язку з виконанням доручення.

В ухвалі судді Самойловича А.П. зазначається, що згідно з укладеними між Б. та АО «_____» договорами від 15.01.2021 №254/4118/18 та №ЗД4/4119 про надання професійної правничої допомоги гонорар за представництво інтересів Б. у вказаній цивільній справі №685/508/21 визначений у загальному розмірі 15 000,00 грн.

Відповідно до ст.30 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» гонорар є формою винагороди адвоката за здійснення захисту, представництва та надання інших видів правничої допомоги. Порядок обчислення гонорару, підстави для зміни розміру гонорару, порядок його сплати, умови повернення тощо визначаються у договорі про надання правничої допомоги. При встановленні розміру гонорару враховується складність справи, кваліфікація і досвід адвоката, фінансовий стан клієнта та інші істотні обставини. Гонорар має бути розумним та враховувати витрачений адвокатом час.

Аналогічні приписи містяться в ст.28 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики).

Частиною першою статті 26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правничої допомоги.

Згідно з ч.3 ст.27 цього Закону до договору про надання правничої допомоги застосовуються загальні вимоги договірної права.

Положеннями ч.1 ст.651 та ч.1 ст.653 ЦК України передбачено, що зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом, а у разі зміни договору зобов'язання сторін змінюються відповідно до змінених умов щодо предмета, місця, строків виконання тощо.

До матеріалів окремої ухвали судді Самойловича А.П. додана копія адресованої Теофіпольському районному суду заяви Б. від 14.06.2022, у якій вона вказує, що страхове відшкодування в сумі 254 000,00 грн. вона отримала повністю, до АО «_____» претензій не має і це АО забрало свої 30%.

З огляду на дану заяву Б. та наведені положення договірної права Дисциплінарна палата визнає, що позивачка Б. і АО «_____» за взаємною згодою змінили предмет згаданих договорів про надання професійної правничої допомоги у справі №685/508/21 в частині вартості послуг з надання таких послуг.

Також Дисциплінарна палата враховує відсутність у Б. будь-яких претензій до АО «_____» з приводу отриманого розміру винагороди за надану правничу допомогу.

Більше того, статтею 626 ЦК України визначено, що договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Відповідно до положень ст.627 ЦК України сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору.

Підпунктом 2.2.2 пункту 2.2 розділу 2 договорів від 15.01.2021 №254/4118/18 та №ЗД4/4119 про надання Б. професійної правничої допомоги передбачено право АО «_____» на складання, підписання та подання від свого або від імені Клієнта будь-яких заяв та/або документів, що стосуються виплати страхового відшкодування.

За приписами п.35.2 ст.35 і п.36.4 ст.36 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» страхове відшкодування може бути виплачене як безпосередньо потерпілому, так і іншій уповноваженій особі на підставі відповідних документів, зокрема і на підставі довіреності.

З урахуванням наведених обставин і перелічених законодавчих норм, Дисциплінарна палата визнає, що адвокат К., підписуючи від імені позивачки Б. з ПАТ «НАСК «ОРАНТА» мирову угоду від 04.10.2021 та дві угоди від 13.12.2021 про припинення зобов'язання переданням відступного і зазначаючи у цих правочинах М. одержувачем страхового відшкодування, діяв у відповідності до наданих громадянкою Б. йому і М. повноважень та не порушив як вимог закону і Правил адвокатської етики, так і прав будь-яких осіб.

На підставі наведеного Дисциплінарна палата приходить до висновку, що окрема ухвала судді Теофіпольського районного суду Самойловича А.П. від 29.11.2023 у справі №685/508/21 не містить даних про вчинення адвокатом К. дисциплінарного проступку.

Частиною першою статті 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що за результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи.

Керуючись ст.ст.33, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Закрити дисциплінарну справу стосовно адвоката К. (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю №_____, видане _____ Радою адвокатів Львівської області згідно з рішенням від _____ №____) у зв'язку з відсутністю в його діях дисциплінарного проступку.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати	(підпис)	Валентин ГОНЧАРОВ
Секретар Дисциплінарної палати	(підпис)	Оксана БУХТОЯРОВА